

SUTTA PITAKA

ANGUTTARA NIKĀYA

DISCURSOS PROGRESSIUS

<i>TIKA NIPATA - EL LLIBRE DELS TRESOS</i>
--

III

21.

En una ocasió el Benaventurat residia al monestir ofert per Anāthapiṇḍika al bosc de Jeta a Sāvātthi. Llavors el venerable Savittha i el venerable Māha Kotthita s'aproparen al venerable Sāriputta, s'intercanviaren salutacions amistoses i s'asseguren al seu costat. Llavors el venerable Sāriputta digué al venerable Savittha:

“Amic Savittha, existeixen tres classes de persones que són evidents al món. Qui són? Són el testimoni físic, aquell qui arriba a una visió justa i aquell qui s'allibera mitjançant la fe. D'aquestes tres classes de persones, quina és la persona més excel·lent i més feliç per a tu?”

“Amic Sāriputta, d'aquestes tres classes de persones, el testimoni físic, aquell qui arriba a una visió justa i aquell qui s'allibera mitjançant la fe, que algú s'alliberi mitjançant la fe és la més feliç per a mi atès que la seva facultat de la fe està molt desenvolupada.”

Llavors el venerable Sāriputta digué al venerable Māha Kotthita:

“Amic Māha Kotthita, existeixen tres classes de persones que són evidents al món. Qui són? Són el testimoni físic, aquell qui arriba a una visió justa i aquell qui s'allibera mitjançant la fe. D'aquestes tres classes de persones, quina és la persona més excel·lent i feliç per a tu?”

“Amic Sāriputta, d'aquestes tres classes de persones, el testimoni físic, aquell qui arriba a una visió justa i aquell qui s'allibera mitjançant la fe, el

testimoni físic és la més feliç per a mi atès que la seva facultat de la concentració està molt desenvolupada.”

Llavors el venerable Māha Kotthita digué al venerable Sāriputta:

“Amic Sāriputta, existeixen tres classes de persones que són evidents al món. Qui són? Són el testimoni físic, aquell qui arriba a la visió justa i aquell qui s’allibera mitjançant la fe. D’aquestes tres persones, quina persona és la més excel·lent i feliç per a tu?”

“Amic Māha Kotthita, d’aquestes tres classes de persones, el testimoni físic, aquell qui arriba a la visió justa i aquell qui s’allibera mitjançant la fe, aquell qui arriba a la visió justa és la més feliç per a mi atès que la seva facultat de la saviesa està molt desenvolupada.”

Llavors el venerable Sāriputta digué al venerable Savittha i al venerable Māha Kotthita:

“Amics, nosaltres hem afirmat això en relació a les nostres visions individuals. Ara apropem-nos al Benaventurat i preguntem-li quina és la persona més excel·lent i feliç.”

El venerable Sāriputta, el venerable Savittha i el venerable Māha Kotthita s’aproparen al Benaventurat, el veneraren i s’assegueren al seu costat i el venerable Sāriputta li explicà tota la conversa mantinguda entre ell, el venerable Savittha i el venerable Māha Kotthita. El Benaventurat digué:

“Sāriputta, no es pot establir amb facilitat, d’aquestes tres classes de persones, quina és la més excel·lent i feliç. Es pot establir quan aquell qui s’allibera mitjançant la fe ha arribat al camí de la dignitat. El testimoni físic i aquell qui arriba a la visió justa ho són tant si retornen a aquest món una vegada com si no retornen.”

“Sāriputta, no es pot establir amb facilitat, d’aquestes tres classes de persones, quina és la més excel·lent i feliç. Es pot establir quan el testimoni físic ha arribat al camí de la dignitat. Aquell qui s’allibera mitjançant la fe i aquell qui arriba a la visió justa ho són tant si retornen a aquest món una vegada com si no retornen.”

“Sāriputta, no es pot establir amb facilitat, d’aquestes tres classes de persones, quina és la més excel·lent i feliç. Es pot establir quan aquell qui arriba a la visió justa ha arribat al camí de la dignitat. El testimoni físic i aquell qui s’allibera mitjançant la fe ho són tant si retornen a aquest món una vegada com si no retornen.”

22.

Monjos, existeixen tres classes de persones malaltes al món. Qui són? Una persona malalta tant si obté com si no obté l'aliment adequat, la medecina adequada i l'atenció adequada, no es recupera d'aquesta malaltia.

La segona classe de persona malalta tant si obté com si no obté l'aliment adequat, la medecina adequada i l'atenció adequada, es recupera d'aquesta malaltia.

La tercera classes de persona obté, i no el contrari, l'aliment adequat, la medecina adequada i l'atenció adequada i es recupera de la malaltia.

Monjos, a causa d'aquesta persona malalta que obté, i no el contrari, l'aliment adequat, la medecina adequada i l'atenció adequada i que es recupera de la malaltia, jo realitzo la súplica per l'aliment adequat, la medecina adequada i l'atenció adequada pel malalt. Monjos, a causa d'aquesta persona malalta, altres persones malaltes haurien de ser ateses. Aquestes tres classes de persones són evidents al món.

Monjos, de la mateixa manera existeixen tres classes de persones al món comparables a aquestes tres classes de persones malaltes, Qui són?

Monjos, una persona tant si obté la visió d'Aquell qui ha retornat una vegada com si no obté la visió d'Aquell qui ha retornat una vegada, tant si escolta l'ensenyança i la disciplina d'Aquell qui ha retornat una vegada com si no escolta l'ensenyança i la disciplina d'Aquell qui ha retornat una vegada, no entra al camí correcte per esdevenir expert en els pensaments meritoris.

Monjos, la segona persona tant si obté la visió d'Aquell qui ha retornat una vegada com si no obté la visió d'Aquell qui ha retornat una vegada, tant si escolta l'ensenyança i la disciplina d'Aquell qui ha retornat una vegada com si no escolta l'ensenyança i la disciplina d'Aquell qui ha retornat una vegada, entra al camí correcte per esdevenir expert en els pensaments meritoris.

Monjos, la tercera persona obté, i no el contrari, la visió d'Aquell qui ha retornat una vegada, escolta, i no el contrari, l'ensenyança i la disciplina d'Aquell qui ha retornat una vegada i entra al camí correcte per esdevenir expert en els pensaments meritoris.

Monjos, a causa d'aquesta persona, que obté, i no el contrari, la visió d'Aquell qui ha retornat una vegada, que escolta, i no el contrari, l'ensenyança i la disciplina d'Aquell qui ha retornat una vegada i que entra al camí correcte per esdevenir expert en els pensaments meritoris, jo realitzo l'ensenyança que hauria de ser ensenyada. Monjos, a causa d'aquesta persona, altres haurien de ser ensenyades. Aquestes tres classes de persones són evidents al món.

23.

Monjos, existeixen tres classes de persones que són evidents al món. Qui són? La persona que trama disposicions problemàtiques físiques, verbals i mentals i que neix a un món problemàtic i allà, afligida per les sensacions problemàtiques, experimenta únicament infelicitat, com els éssers nascuts a l'infern.

La persona que trama disposicions no problemàtiques físiques, verbals i mentals i que neix a un món no problemàtic i allà, afligida per les sensacions no problemàtiques, experimenta únicament felicitat, com els éssers nascuts al cel.

La persona que trama disposicions problemàtiques i no problemàtiques físiques, verbals i mentals i que neix a un món problemàtic i no problemàtic, experimenta felicitat i infelicitat, com els humans, a vegades al cel a vegades a l'infern. Monjos, aquestes tres persones són evidents al món.

24.

Monjos, aquestes tres classes de persones donen molt a una persona. Qui són? Monjos, la persona perduda per qui aquesta persona pren refugi en la Il·luminació, en l'ensenyança i en la comunitat dels monjos.

Monjos, la persona perduda per qui aquesta persona coneix tal com és en realitat que això és la infelicitat, això és el sorgir de la infelicitat, això és la fi de la infelicitat i això és el camí per a la fi de la infelicitat.

També monjos, la persona perduda per qui aquesta persona destrueix els desigs, allibera la seva ment i s'allibera mitjançant la saviesa i aquí i ara resideix havent-ho realitzat. Monjos, aquestes tres classes de persones han donat molt a aquesta persona.

Monjos, no és possible que aquestes tres classes de persones puguin ser recompensades amb gratitud per aquesta persona amb reverències, amb atenció, amb abraçades o honorant-les amb robes, amb aliments, amb morades o amb medecines indispensables.

25.

Monjos, existeixen tres classes de persones que són evidents al món. Qui són? La persona la ment de la qual és comparable a una llaga, la persona la ment de la qual és comparable a la il·luminació i la persona la ment de la qual és comparable a un diamant.

Monjos, quina és la persona amb una ment comparable a una llaga? Monjos, una persona està irada i posseeix ressentiments. Quan se li diuen unes poques paraules esdevé irat, blasfema i replica iradament, es mostra enfadat i infeliç, com una llaga ulcerada tocada per un bastó o una pedra

desprèn molta pus. Monjos, de la mateixa manera una persona amb una ment comparable a una llaga està irada i posseeix ressentiments. Quan se li diuen unes poques paraules esdevé irat, blasfema i replica iradament, es mostra enfadat i infeliç.

Monjos, quina és la persona amb un ment comparable a la il·luminació? Monjos, una persona coneix tal com és en realitat que això és la infelicitat, això és el sorgir de la infelicitat, això és la fi de la infelicitat i això és el camí per assolir la fi de la infelicitat. Així com un home veu les formes en un camp fosc quan existeix la il·luminació, de la mateixa manera una persona coneix tal com és en realitat que això és la infelicitat, això és el sorgir de la infelicitat, això és la fi de la infelicitat i això és el camí per assolir la fi de la infelicitat.

Monjos, quina és la persona amb una ment comparable a un diamant? Monjos, una persona havent destruït els desigs, amb la ment alliberada i alliberat mitjançant la saviesa resideix aquí i ara amb la seva realització. Monjos, així com no existeix res que el diamant no pugui tallar, una gemma o una pedra, de la mateixa manera, una persona havent destruït els desigs, amb la ment alliberada i alliberat mitjançant la saviesa resideix aquí i ara amb la seva realització. Monjos, aquestes tres classes de persones són evidents al món.

26.

Monjos, existeixen tres classes de persones que són evidents al món. Qui són? Monjos, existeix una persona amb qui no és adequat d'associar-s'hi, existeix una persona amb qui és adequat d'associar-s'hi i existeix una altra persona amb qui és adequat associar-s'hi a més d'honorar-la i venerar-la.

Monjos, quina és la persona amb qui no és adequat associar-s'hi? Monjos, existeix una persona que posseeix un nivell inferior en les virtuts de la concentració i la saviesa. Així, no és adequat associar-s'hi si no és mogut per la simpatia i la compassió.

Monjos, quina és la persona amb qui és adequat associar-s'hi? Monjos, existeix una persona que posseeix un nivell igual en les virtuts de la concentració i la saviesa. Així, és adequat associar-s'hi. Per quina raó? Per posseir un nivell acceptable en la conversa virtuosa sobre les virtuts, en la conversa concentrada sobre la concentració i en la conversa sàvia sobre la saviesa. Per tot això esdevé amb una residència feliç, per tant és adequat associar-s'hi.

Monjos, quina és la persona amb qui és adequat associar-s'hi i a més honorar-la i venerar-la? Monjos, existeix una persona que posseeix un nivell superior en les virtuts de la concentració i la saviesa. Així, és adequat associar-s'hi a més d'honorar-la i venerar-la. Per quina raó? Acompliré les virtuts encara no acomplides, llavors estaré satisfet al veure les meves

virtuts completes allà. Completaré la meua saviesa encara no completada i veuré sàviament com és completa. Per tant, monjos, és adequat associar-se amb aquesta persona a més d'honorar-la i venerar-la. Monjos, aquestes tres classes de persones són evidents al món.

Associar-se amb algú inferior és empitjorar.

Associar-se amb algú igual no és empitjorar.

Per tant, inclinat envers un superior,
és el creixement ràpid.

27.

Monjos, existeixen tres classes de persones que són evidents al món. Qui són? Existeix una persona que s'hauria de detestar i amb qui no és adequat associar-s'hi. La segona persona s'hauria d'observar acuradament i no és adequat associar-s'hi i existeix una tercera persona amb qui és adequat associar-s'hi.

Monjos, quina és la persona que hauria de ser detestada i amb qui no és adequat associar-s'hi? Aquí una persona és no virtuosa, amb pensaments perjudicials com les escombraries, amb accions secretes, únicament amb una esperança de la reclusió, ulcerant-se a dintre i desprenent brutícia. Monjos, aquesta classe de persona hauria de ser detestada i no és adequat associar-s'hi. Per quina raó? D'alguna manera si aquesta persona és imitada s'estén la mala fama, aquest és un amic perjudicial, un associat del mal. justament una serp amb excreció al seu cos no mossegaria a ningú i taca amb excrements. De la mateixa manera una persona no virtuosa amb pensaments perjudicials com les escombraries, amb accions secretes, únicament amb una esperança de la reclusió, ulcerant-se a dintre i desprenent brutícia. Monjos, aquesta classe de persona hauria de ser detestada i no és adequat associar-s'hi.

Monjos, quina és la persona que s'hauria d'observar acuradament i amb qui no és adequat associar-s'hi? Monjos, una persona està irada i posseeix ressentiments. Quan se li diuen unes poques paraules esdevé irat, blasfema i replica iradament, es mostra enfadat i infeliç, com una llaga ulcerada tocada per un bastó o una pedra desprèn molta pus. O com una multitud d'aliments podrit a un monestir quan colpeja amb el terra o una pedra fent un so xiulant. O com una multitud d'excrements quan colpegen al terra o amb una pedra fan una olor dolenta. Monjos, de la mateixa manera una persona amb una ment comparable a una llaga està irada, posseeix ressentiments i quan se li diuen unes poques paraules esdevé irat, blasfema i replica iradament, es mostra enfadat i infeliç. Monjos, aquesta persona s'hauria d'observar acuradament i no és adequat associar-s'hi. Per quina raó? Aquest em pot reganyar, em pot reprendre i em pot produir algun

perjudici. Per tant, aquesta persona s'hauria d'observar acuradament i no és adequat associar-s'hi.

Monjos, quina és la persona amb qui és adequat associar-s'hi? Aquí una persona és virtuosa, amb una conducta beneficosa. Així, és adequat associar-s'hi completament. Per quina raó? Si per alguna raó aquesta persona és imitada s'estén la bona fama. És un amic beneficiós amb una conducta benèfica. Així, és adequat associar-s'hi. Aquestes tres classes de persones són evidents al món.

Associar-se amb algú inferior és empitjorar.

Associar-se amb algú igual no és empitjorar.

Per tant, inclinat envers un superior,
és el creixement ràpid.

28.

Monjos, aquestes tres classes de persones són evidents al món. Qui són? Són la persona que posseeix un discurs corromput, la persona que diu la veritat i la persona que posseeix un discurs agradable.

Monjos, quina és la persona que posseeix un discurs corromput? Una persona va a una reunió, al centre de les relacions, dels associats o en presència d'una persona eminent, quan es preguntat com a testimoni, no coneixent diu que coneix i coneixent diu que no coneix, no veient diu que ha vist i veient diu que no ha vist. Conscient d'allò que és una mentida diu mentides per obtenir algun petit guany, per una altra causa o per un guany material. Aquesta és una persona que posseeix un discurs corromput.

Monjos, quina és la persona que diu la veritat? Una persona va a una reunió, al centre de les relacions, dels associats o en presència d'una persona eminent, quan es preguntat com a testimoni, no coneixent diu que no coneix i coneixent diu que coneix, no veient diu que no ha vist i veient diu que ha vist. Conscient d'allò que és una mentida no diu mentides per obtenir algun petit guany, per una altra causa o per un guany material. Aquesta és una persona que diu la veritat.

Monjos, quina és la persona que posseeix un discurs agradable? Aquí una persona renuncia a un discurs groller, s'absté d'aquest. Parla amb paraules que són amables i agradables a l'oïda, amb paraules que són molt divertides per la població. Aquesta és la persona que posseeix un discurs agradable. Aquestes tres classes de persones són evidents al món.

29.

Monjos, aquestes tres classes de persones són evidents al món. Qui són? Són la persona cega, la persona amb un ull no perjudicat i la persona amb els ulls no perjudicats.

Monjos, quina és la persona cega? Monjos, aquesta persona no és hàbil en assolir la prosperitat que encara no ha estat assolida ni per augmentar la prosperitat ja assolida. Aquesta està cega per això. A més, no posseeix l'ull per discernir el mèrit i el demèrit, la falta i la no falta, allò sublim i allò no sublim i allò similar a la puresa i a la impuresa. Aquesta és la persona cega.

Monjos, quina és la persona amb un ull no perjudicat? Monjos, aquesta persona és hàbil en assolir la prosperitat que encara no ha estat assolida i per augmentar la prosperitat ja assolida. Aquesta no és cega per això. No posseeix l'ull per discernir el mèrit i el demèrit, la falta i la no falta, allò sublim i allò no sublim i allò similar a la puresa i a la impuresa. Aquesta és la persona amb un ull no perjudicat.

Monjos, quina és la persona amb els ulls no perjudicats? Monjos, aquesta persona és hàbil en assolir la prosperitat que encara no ha estat assolida i en augmentar la prosperitat ja assolida. Aquesta no està cega per això. A més, posseeix l'ull per discernir el mèrit i el demèrit, la falta i la no falta, allò no sublim i allò no sublim i allò similar a la puresa i a la impuresa. Aquesta és la persona amb els ulls no perjudicats.

Monjos, aquestes tres classes de persones són evidents al món.

Estant tots insatsfets, el cec no posseeix prosperitat i no acumula el mèrit, la persona amb un ull no perjudicat produeix prosperitat justament o d'altra banda mitjançant el robatori, les mentides o l'engany, la persona jove i hàbil acumula la prosperitat, participant dels desigs sensibles entra a la infelicitat. La persona amb un ull no perjudicat va a l'infern i es lamenta. La persona amb els ulls no perjudicats és la millor, amb la prosperitat justament adquirida, s'eleva amb l'ensenyança. Es consagra amb una ment pura i assoleix l'estat de no sofriment. Allunyat dels cecs i d'aquells amb un ull no perjudicat. Associat amb la persona amb els ulls no perjudicats. De les tres classes de persones és la millor.

30.

Monjos, aquestes tres classes de persones són evidents al món. Qui són? Són la persona amb el coneixement capgirat de dalt a baix, la persona amb el coneixement a la seva falda i la persona amb el coneixement savi.

Monjos, quina és la persona amb el coneixement capgirat de dalt a baix? Aquí una persona se'n va constantment davant la presència dels monjos al monestir. Els monjos li mostren la bona ensenyança al principi, al mig i al final, amb el complet significat de cada paraula i discurs, completament i amb tota puresa. Assegut al seu seient aquesta persona no atén ni el

principi, ni el mig ni el final d'allò que s'ha parlat. Quan s'aixeca del seu seient no recorda ni el principi, ni el mig, ni el final d'allò que s'ha parlat. Un recipient capgirat de dalt a baix no pot contenir cap aigua que s'hi aboqui. Monjos, de la mateixa manera, una persona se'n va constantment davant la presència dels monjos al monestir. Els monjos li mostren la bona ensenyança al principi, al mig i al final, amb el complet significat de cada paraula i discurs, completament i amb tota puresa. Assegut al seu seient aquesta persona no atén ni el principi, ni el mig ni el final d'allò que s'ha parlat. Quan s'aixeca del seu seient no recorda ni el principi, ni el mig, ni el final d'allò que s'ha parlat. Monjos, aquesta és la persona amb el coneixement capgirat de dalt a baix.

Monjos, quina és la persona amb el coneixement a la seva falda? Aquí monjos, una persona se'n va constantment davant la presència dels monjos al monestir. Els monjos li mostren la bona ensenyança al principi, al mig i al final, amb el complet significat de cada paraula i discurs, completament i amb tota puresa. Assegut al seu seient aquesta persona atén el principi, el mig i el final d'allò que s'ha parlat. Quan s'aixeca del seu seient no recorda ni el principi, ni el mig, ni el final d'allò que s'ha parlat. En la falda d'una persona diferents tipus de comestibles són amassats, com el sèsam, l'arròs, els dolços i el suc de gínjol. Quan aquesta persona s'aixeca del seu seient sense atenció llença aquests aliments aquí i allà. Monjos, de la mateixa manera una persona se'n va constantment davant la presència dels monjos al monestir. Els monjos li mostren la bona ensenyança al principi, al mig i al final, amb el complet significat de cada paraula i discurs, completament i amb tota puresa. Assegut al seu seient aquesta persona atén el principi, el mig i el final d'allò que s'ha parlat. Quan s'aixeca del seu seient no recorda ni el principi, ni el mig, ni el final d'allò que s'ha parlat. Monjos, aquesta és la persona amb el coneixement a la seva falda.

Monjos, quina és la persona amb el coneixement savi? Aquí monjos, una persona se'n va constantment davant la presència dels monjos al monestir. Els monjos li mostren la bona ensenyança al principi, al mig i al final, amb el complet significat de cada paraula i discurs, completament i amb tota puresa. Assegut al seu seient aquesta persona atén el principi, el mig i el final d'allò que s'ha parlat. Quan s'aixeca del seu seient recorda el principi, el mig o el final d'allò que s'ha parlat. Un recipient correctament col·locat pot contenir l'aigua que s'hi aboqui, no s'hi perdrà res. Monjos, de la mateixa manera una persona se'n va constantment davant la presència dels monjos al monestir. Els monjos li mostren la bona ensenyança al principi, al mig i al final, amb el complet significat de cada paraula i discurs, completament i amb tota puresa. Assegut al seu seient aquesta persona atén el principi, el mig i el final d'allò que s'ha parlat. Quan s'aixeca del seu seient recorda el principi, el mig o el final d'allò que s'ha parlat. Monjos, aquesta és la persona amb el coneixement savi.

Monjos, aquestes tres classes de persones són evidents al món. La persona imbecil amb el coneixement capgirat de dat a baix, se'n va constantment davant la presència dels monjos però no aprèn ni el principi, ni el mig ni el final. Sense coneixement aquesta persona no pot aprendre. La persona amb el coneixement a la seva falda és millor. Asseguda aprèn el principi, el mig i el final. Quan s'aixeca del seu seient, però, esdevé confús i oblida. La persona amb el coneixement savi és la millor. Se'n va constantment davant la presència dels monjos, aprèn el principi, el mig i el final. Sosté l'ensenyança en la seva ment no confusa, camina pel camí de l'ensenyança, elimina el sofriment.

Traducció: Albert Biayna Gea